

2. LAKÓHELYEM VAGY KÖRNYÉKE TÉRKÉPI ÁBRÁZOLÁSÁNAK ÉS TELEPÜLÉSSZERKEZETÉNEK FEJLŐDÉSE

*/Helyismereti tétel. Az itt közölt általános irodalmat a vonatkozó helyi dokumentumokkal javasoljuk
kiegészíteni!/*

2.1. TÉRKÉPÉSZET, TÉRKÉPI ÁBRÁZOLÁS

KLINGHAMMER István – HORVÁTH Ildikó: A magyar térképészet története. In: Térképészet és geoinformatika. 1. köt. Szerk. K. I. Bp. 2010. 307-334. p.

LOVÁSZ György: Magyarország településhálózat térképei. In: Területfejlesztés – regionális kutatások. Tiszteletkötet Tóth József professzor úr 60. születésnapjára. Szerk. Lovász György, Szabó Géza. Pécs. 2000. 191-199. p.

PAPP-VÁRY Árpád: Topográfiai térképrendszereink, mint a földrajzi kutatások alapjai. In: A földrajz dimenziói. Tiszteletkötet a 65 éves Tóth Józsefnek. Szerk. Dövényi Zoltán, Schweitzer Ferenc. Bp. 2005. 325-335. p.

SZÁNTAI Lajos: Magyarország városképes térképmetszetei 1626-1850. 1-2. rész. In: Cartographica Hungarica, 1994. 19-33. p., 1996. 30-40. p.

TÖRÖK Enikő: Utak, hidak Mikoviny Sámuel térképein. In: Közlekedés a Kárpát-medencében. Újabb kutatási eredmények. Szerk. Frisnyák Zsuzsa. Bp. 2003. 21-28. p.

VARGA Csaba Gergely: A középkori Magyarország településhálózatának térképes dokumentumai. In: Geodézia és Kartográfia, 2019. 2. sz. 20-22. p.
http://epa.oszk.hu/03200/03288/00014/pdf/EPA03288_geodezia_kartografia_2019_02_020-022.pdf

2.2. TELEPÜLÉSHÁLÓZAT

Agglomerációk, településegységek. Szerk. Hidas Zsuzsanna. Bp. 2014. 255 p. (Magyarország településhálózata; 1.)
https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/mo_telepuleshalozata/agglomeracio.pdf

BAJMÓCZY Péter – ILCSIKNÉ MAKRA Zsófia: Homogenizálódási folyamatok a magyar településhálózatban. In: Szemelvények a településföldrajz és a területfejlesztés témaköréből. Tisztelgés a 65 éves Csapó Tamás munkássága előtt. Szerk. Baranyai Gábor, Lenner Tibor, Németh Sándor. Szombathely, 2019. 53-64. p.

BELUSZKY Pál: Magyarország településhálózatának átalakulása a 19. század közepétől napjainkig. In: A terület- és településfejlesztés alapjai. 2. köt. Szerk. Süli-Zakar István. Bp. – Pécs, 2010. 73-109. p.

FARAGÓ László: A településhálózat és annak alakítása. A városokról folyó diskurzus folytatása. In: Területi Statisztika, 2009. 3. sz. 257-263. p.
https://www.ksh.hu/statszemle_archive/terstat/2009/2009_03/ts2009_03_02.pdf

GERSE József – SZILÁGYI Dániel: Városok-falvak. Bp. 2015. 88 p. (Magyarország településhálózata; 2.)
https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/mo_telepuleshalozata/varosok_falvak.pdf

KISS Éva: Az ipar településhálózati, településszerkezeti összefüggései. In: Párbeszéd és együttműködés. Területfejlesztési Szabadegyetem, 2006-2010. Szerk. Fábián Attila. Sopron, 2010. 207-226. p.

KŐSZEGFALVI György: A magyarországi településrendszer a 21. század elején, a városiurbánus térségek. In: A földrajz dimenziói. Tiszteletkötet a 65 éves Tóth Józsefnek. Szerk. Dövényi Zoltán, Schweitzer Ferenc. Bp. 2005. 23-31. p.

NAGYNÉ MOLNÁR Melinda: Térstruktúra- és térszerveződés-vizsgálatok a falukutatás szolgálatában. In: Emberközpontú társadalomföldrajz. Szerk. Kozma Gábor. Debrecen, 2013. 121-135. p.

2.3. TELEPÜLÉSSZERKEZET, MORFOLÓGIA

BALASSA Bettina – GYENIZSE Péter – PIRKHOFFER Ervin: Különböző kartográfiai és geoinformatikai módszerek alkalmazási lehetőségei Magyarország településsűrűségének vizsgálatára. In: Tér - táltentum - tanítványok 1. köt. Szerk. Trócsányi András, Kovács István Péter. Pécs, 2010. 27-36. p.

CSAPÓ Tamás: A magyar városok funkcionális szerkezete. In: Cs. T.: A magyar városok településmorfológiája. Szombathely, 2005. 71-129. p.

CSAPÓ Tamás: A magyar városok szerkezetének átalakulása a rendszerváltozás után. In: Földrajzi Közlemények, 2005. 1-2. sz. 65-81. p.

https://adt.arcanum.com/hu/view/FoldrajziKozlemenyek_2005/?pg=70&layout=s

Online hozzáférés az Arcanum Digitális Tudástár (ADT) hozzáférési pontokon:

<https://www.arcanum.com/hu/adt/hozzaferesi-pontok/>

CSAPÓ Tamás: Néhány gondolat a hazai városok beépítéséről. In: Területi Statisztika, 2004. 4. sz. 332-350. p.

<https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/terstat/2004/04/wcsapo.pdf?lang=hu>

EÖRDÖGHNÉ MIKLÓS Mária: A vízi infrastruktúra jellemzőinek vizsgálata kistelepülései térszerkezetben. In: Modern Geográfia, 2014. 1. sz. 19-28. p.

http://www.moderngeografia.eu/wp-content/uploads/2014/02/2014_I_02_eordogh.pdf

HENITS László – MUCSI László: Település beépítettségének mérése idősoros vegetációs index alapú elemzéssel. In: Geodézia és Kartográfia, 2010. 10. sz. 10-17. p.

https://adt.arcanum.com/hu/view/GeodeziaEsKartografia_2010/?pg=475&layout=s

Online hozzáférés az Arcanum Digitális Tudástár (ADT) hozzáférési pontokon:

<https://www.arcanum.com/hu/adt/hozzaferesi-pontok/>

JANKÓ Ferenc: A települések belső szerkezetének vizsgálata: a "Mendöl-módszertől" a szociálgeográfiáig. In: Földrajzi Közlemények, 2005. 1-2. sz. 15-30. p.

https://adt.arcanum.com/hu/view/FoldrajziKozlemenyek_2005/?pg=20&layout=s

Online hozzáférés az Arcanum Digitális Tudástár (ADT) hozzáférési pontokon:

<https://www.arcanum.com/hu/adt/hozzaferesi-pontok/>

KANCZLERNÉ VERÉB Mária – KÖRMENDY Imre: A települési önkormányzatok száma és a települések tagoltsága. Az egyéb belterületek és a településszerkezet vizsgálata. In: Falu – Város – Régió, 2010. 2-3. sz. 4-20. p.

https://regionalispolitika.kormany.hu/download/8/e1/31000/FVR_2010_2_3_NTH.pdf

KOCSIS Zsolt: A települések belső szerkezetének vizsgálata a lakosság térbeli eloszlása alapján. In: Tér és Társadalom, 1996. 2-3. sz. 133-140. p.

LOVÁSZ György: A természeti környezet hatása településeink térbeli fejlődésére. In: Tér – táltentum – tanítványok 1. köt. Szerk. Trócsányi András, Kovács István Péter. Pécs, 2010. 249-262. p.

MÁTÉ Zsolt: Falusi települések és településszerkezetek a Kárpát-medencében. A korai magyar falu - faluszerkezeti osztályozások. In: Falu – Város – Régió, 1998. 8. sz. 14-21. p.

ÓNODI Zsolt – LOVÁSZ Gergely: A térinformatika alkalmazási lehetőségei a település-alaktani vizsgálatokban. In: Településföldrajzi Tanulmányok, 2013. 1. sz. 114-125. p.

SZABÓ Pál: A térszerkezet kartografikus megjelenítése a hazai regionális szintű területfejlesztési dokumentumokban. In: Falu – Város – Régió, 2010. 2-3. sz. 28-34. p.

https://regionalispolitika.kormany.hu/download/8/e1/31000/FVR_2010_2_3_NTH.pdf

TÓTH Zoltán: Településkörnyezet 2. Az épített környezet. In: Magyarország településkörnyezete. Szerk. Enyedi György. 2000. 151-185. p. (Magyarország az ezredfordulón 4. Területfejlesztési program tudományos alapozása)

2.4. KÖZÚTHÁLÓZAT

LIESZOVSKY József Pál – HARDI Tamás – ÁCS Balázs: A vidéki térségek közforgalmú közlekedési hálózatának fejlődése Magyarországon a kezdetektől a XXI. század elejéig. In: Tér és Társadalom, 2021. 2. sz. 89-109. p.

<https://tet.rkk.hu/index.php/TeT/article/view/3290/5326>

KÜZMÖS György: Forgalmi potenciálok változása 1995. évtől a közúthálózat alakulásának függvényében 1-2. rész. In: Közlekedéstudományi Szemle, 2020. 2. sz. 30-39. p., 3. sz. 19-32. p.

http://epa.oszk.hu/03000/03006/00026/pdf/EPA03006_ktsz_2020_2_30-39.pdf

http://epa.oszk.hu/03000/03006/00027/pdf/EPA03006_ktsz_2020_3_19-32.pdf

SCHWEITZER Ferenc – TINER Tibor: Klímaváltozás és közútkárosodás. In: Tér – találatum – tanítványok 1. köt. Szerk. Trócsányi András, Kovács István Péter. Pécs, 2010. 297-306. p.

SOMFAI András: Az úthálózat komplex szemléletű fejlesztése és ennek a falvakra várható hatása. In: A Falu, 1990. 4. sz. 57-65. p.

TINER Tibor: Távol az artériáktól. Főút nélküli új kisvárosok a hazai településállományban. In: A társadalmi földrajz világi. Szerk. Kovács Csaba, Pál Viktor. Szeged, 2007. 491-502. p.

2.5. TELEPÜLÉSFEJLESZTÉS, JÖVŐKÉP

TÉRPORT - a Lechner Tudásközpont által működtetett Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (TeIR) mindenki számára térítésmentesen elérhető internetes szolgáltatása.

<http://www.terport.hu/>

***

BAJMÓCY Zoltán – GÉBERT Judit – ELEKES Zoltán – PÁLI-DOMBI Judit: Beszélünk a részvételről... Megyei jogú városok fejlesztési dokumentumainak elemzése az érintettek részvételének aspektusából. In: Tér és Társadalom, 2016. 2. sz. 45-61. p.

http://epa.oszk.hu/02200/02251/00063/pdf/EPA02251_tet_2016-02_045-062.pdf

DARÁNYI Viktória – GÁLÓSI-KOVÁCS Bernadett: A környezettudatos településfejlesztés mint az élhetőbb települési környezet megteremtésének eszköze. In: Modern Geográfia, 2011. 3. sz. 44-72. p.

http://www.moderngeografia.eu/wp-content/uploads/2012/02/daranyi_viktoria_galosi-kovacs_bernadett_2011_31.pdf

FARAGÓ László: A Modern Városok Program mint fejlesztéspolitikai rezsím helye a magyar területfejlesztési politikában. In: Tér – Gazdaság – Ember, 2019. 2-3. sz. 181-203. p.

https://tge.sze.hu/images/dokumentumok/K%C3%B6tetek%20%C3%B6sszes%20cikkkel/2019.%20VII.%20%C3%A9vfolyam%202-3.sz%C3%A1m_Cikkek/farago_laszlo_2019_2_3.pdf

HARANGODI Krisztina – BÁN Attila: Az egészségturisztikai fejlesztések és a településfejlesztés egyes összefüggései néhány kisváros példáján. In: Településföldrajzi Tanulmányok, 2015. 2. sz. 108-121. p.

HARGITAINÉ SOLYMOSI Beatrix: A megyei önkormányzatok terület- és településfejlesztési tevékenysége. In: Területi Statisztika, 2012. 1. sz. 45-55. p.

https://www.ksh.hu/statszemle_archive/terstat/2012/2012_01/ts2012_01_05.pdf

KISS Emőke – BALLA Dániel – FAZEKAS István: A táji- és a természeti érték megjelenése a megyei klímastratégiákban. In: Tájak működése és arculata. Szerk. Fazekas István, Lázár István. Debrecen, 2019. 53-56. p.

KÓRÓDI József: A magyar településpolitika és településhálózat-fejlesztési stratégia megújításáért. In: Területi Statisztika, 2009. 5. sz. 466-472. p.

https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/terstat/2009/05/ts2009_05_02.pdf

KOVÁCS Zoltán – EGEDY Tamás – SZABÓ Balázs: A kreatív gazdaság földrajzi jellemzői Magyarországon a 21. század elején. In: Szemelvények a településföldrajz és a területfejlesztés témaköréből. Tisztelgés a 65 éves Csapó Tamás munkássága előtt. Szerk. Baranyai Gábor, Lenner Tibor, Németh Sándor. Szombathely, 2019. 31-52. p.

KÖBLI Ádám: A helyi lakosok életminőségének vizsgálata a magyar fürdővárosokban. In: Modern Geográfia, 2021. 1. sz. 37-58. p.

http://www.moderngeografia.eu/wp-content/uploads/2021/02/2021_I_03_kobli.pdf

LUKÁCS Renáta – CSOMÓS György: Az okosváros-komponensek megjelenésének vizsgálata a magyar városok 2014–2020-as településfejlesztési stratégiáiban. In: Tér – gazdaság – ember, 2020. 1. sz. 33-57. p.

https://tge.sze.hu/images/dokumentumok/K%C3%B6tetek%20%C3%B6sszes%20cikkkel/2020.%20VIII.%20%C3%A9vfolyam%201.%20sz%C3%A1m_Cikkek/2020-1-lukacsrenata-csomosgyorgy.pdf

MOLNÁR Dávid – SZABÓ György: A fenntartható energia és klíma akciótervek (SECAP) szerepe a települési szintű klímavédelemben. In: Tájak működése és arculata. Szerk. Fazekas István, Lázár István. Debrecen, 2019. 47-51. p.

RECHNITZER János: Nagyvárosok a magyar területi politikában és területfejlesztésben a rendszerváltozástól napjainkig. In: Tér és Társadalom, 2019. 1. sz. 3-26. p.

<https://tet.rkk.hu/index.php/TeT/article/view/3069/5187>

ROMVÁRI Róbert – SZIKORA Anna Ágnes – PAP-SZUROMI Orsolya: Nemzeti vidékfejlesztési programok eredményei és aktualitásai. A Tanyafejlesztési Program és a Zártkerti Program. In: Falu – város – régió, 2018. 156-164. p.

<https://regionalispolitika.kormany.hu/download/6/c4/82000/FVR2018%20-%20Online.pdf>

SÁFIÁN Fanni – MUNKÁCSY Béla: A decentralizált energiarendszer és a közösségi energiatermelés és lehetőségei a településfejlesztésben Magyarországon. In: Földrajzi Közlemények, 2015. 4. sz. 257-272. p.

https://www.foldrajzitorsasag.hu/downloads/foldrajzi_kozlemenyek_2015_139_evf_4_pp_25_7.pdf

SZALAI Ádám – FABULA Szabolcs: Az okos vidékfejlesztés lehetőségei és korlátai Magyarországon. In: Modern Geográfia, 2021. 1. sz. 59-79. p.

https://moderngeografia.eu/wp-content/uploads/2021/03/2021_I_04_szalai_fabula.pdf

SZALAI Ádám: Az okosváros-koncepció kritikai földrajzi vizsgálata – elméleti háttér és lehetséges kutatási irányok. In: Tér és Társadalom, 2020. 2. sz. 88-107. p.

<https://tet.rkk.hu/index.php/TeT/article/view/3201/5270>

SZEMERÉDI Eszter: Alulról jövő kezdeményezések a terület- és településfejlesztésben. In: Tér – Gazdaság – Ember, 2017. 3. sz. 54-72. p.

https://tge.sze.hu/images/dokumentumok/K%C3%B6tetek%20%C3%B6sszes%20cikkkel/2017.%20V.%20%C3%A9vfolyam%203.%20sz%C3%A1m_Cikkek/SZEMEREDI-2017-03.pdf

SZÖRÉNYINÉ KUKORELLI Irén: Az innováció szerepe a falvak életében. In: Tájak, régiók, települések térben és időben. Tanulmánykötet Beluszky Pál 80. születésnapjára. Bp. Szerk. Sikos T. Tamás, Tiner Tibor. Bp. 2016. 417-428. p.

VÖRÖS-TORMA Katalin: Csökkenő népességű települések fejlesztési lehetőségei Magyarországon. In: Magyarok a Kárpát-medencében 2. Tudományos nemzetközi konferencia. Szerk. Szónokyné Ancsin Gabriella. Szeged, 2017. 327-338. p.

Összeállította:
Nagyváradai Nóra